

Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkında kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/129)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlülü

Sayı: 6/2381

9 - V - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkında Ticaret vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 6 - V - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkındaki kanunun esbabı mucibe lâiyhası

Muhtelif kanunlarla İktisad vekâletine verilen ve senelerdenberi mütemadiyen artan ve genişleyen vazifelerin idare ve teknik bakımından daha iyi ifa olunması ve işlerin daha yakından takib ve kontrol edilebilmesi ve tatbikat sahasında ihtiyaçlara ve iktisadî siyasetimizin icablarına göre alınması lâzım gelen tedbir ve kararların daha seri bir surette ittihaz ve tatbik olunabilmesi için bu vazifelerin, mantıkî bir taksime tâbi tutularak, yeniden kurulacak vekâletlere tevdiî zürurî görülmüş ve bunun neticesi olarak 3271 numaralı kanunun 1 nci maddesinin verdiği salâhiyete istinaden 3 - IV - 1939 tarihinde Ticaret vekâleti kurulmuştur.

Ticaret vekâletinin vazifeleriyle teşkilâtı bağı kanun âyihasında gösterilmiştir.

Bu lâiyhaya nazaran, Ticaret vekâletinin işgal sahası, alefûmum iç ve dış ticaret işleriyle bunlara müteferri muamele ve hizmetlerdir. Bilûmum yerli ve ecnebi şirketlerle sigortacılık, banka ve kredi, ticaret ve sanayi odaları, ticaret ve zahire borsaları, ölçüler ve ayar işleri ile buna mümasil iç ticaret işlerinin ve dış ticaret münasebetlerinin tanzim ve idare ve murakabesi, tarım kredi ve satış kooperatifleri ve birlikleri ile tüccar birlikleri ve Toprak mahsulleri ofisi gibi yurd mahsullerinin kıymetlendirilmesi maksadile kurulu teşekküllerin kuruluş, işleyiş ve kontrolüne aid muamele ve hizmetlerin ifası, ihracat mallarının standardlandırılması ve ihracatın bu bakımdan murakabesi, turizmî inkişaf ettirmek için dahil ve hariçte gereken tedbirlerin alınması, memleket ahilinde açılacak millî ve beynelmilel sergi ve fuarların himaye ve teşviki ve iktisadî hayatın tezahürlerini takibe yarayacak anketler tertib ve endeksler tanzimi ve memleket iktisadiyatının devamlı tahlillerinin ve resmî konjonktür etüdlerinin icrası velhasıl, iç ve dış ticaretin tanzim ve inkişafını temine matuf tedbirlerin ittihaz ve tatbiki Ticaret vekâletinin vezaifi cümlesinden bulunmaktadır.

Bu vazifelerin iş bölümü esaslarına göre en iyi bir şekilde ifa edilebilmesini teminen merkez teşkilâtı lüzumu kadar umum müdür ve müdürlüklere ayrılmış ve merkez dışındaki işlerin bir elden idare ve murakabesini ve muamele ve içtihatlardaki vahdeti temin için mmtaka ticaret müdürlükleri ihdas olunmuştur.

3460 numaralı kanun mucibince murakabesi İktisad vekâletine aid bulunan teşekküllerden Türkiye Cümhuriyeti Ziraat bankasile Toprak mahsulleri ofisinin ve bunların kurdukları müesseseler-

lerle sermayelerine iştirak ettikleri şirketlerin mezkûr kanun hükümlerine göre murakabesi Ticaret vekâleti vezaifi meyanına alınmıştır.

Kadro zarureti ve muayyen vazifelerde muayyen derecedeki memurların istihdam edilmesi hakkındaki kayid yüzünden işlerin sürüncemede kalmamasına mani olmak için merkez ve vilâyet teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan her hangi bir memur veya müstahdem, ifası Vekâlete aid bir iş için orada Vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunub bulunmamasile mukayyed olmaksızın, kadroda gösterilen tahsisat ile merkez veya taşrada kullanılabileceğine ve merkez ve vilâyet kadrosunda yazılı memuriyetlerden birinde icabında, daha dün maaşlı memur istihdam edilebileceğine dair lâyihaya hüküm konulmuştur.

Lâyihaya konulan bir hükümle Vekâlet teşkilâtına dahil memurların tayinleri usule bağlanmıştır.

Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkındaki kanunun neşri tarihine kadar meriyete vazedilen kanunlardaki hükümlerden hangilerinin Ticaret vekâletince yürütüleceğine dair lâyihaya hükümü mahsus vazedilmesi, tatbikatta zuhur edebilecek ihtilâfları önlemek bakımından lüzumlu görülmüştür.

Bu teşkilât kanunu lâyihasında 5 ne dereceye kadar maaş gösterilmiş olan vazife ve hizmetlere, ötedenberi ücretli vazifelerde hizmet etmiş olanlardan tayin yapmak lüzumu karşısında, 1452 sayılı kanunun 8 ne maddesi kayımdan bir istisna yapılması zarurî görülerek, yüksek mektep mezunlarına münhasır bulunmak ve bir yıl içindetatbik edilmek ve bir defaya mahsus bulunmak kayıtları altında buna cevaz verilmek üzere lâyihaya bir muvakkat madde eklenmiştir. Bu suretle tayin edilecek memurların tayin edildikleri memuriyetlerde en az iki sene bulunmadıkça alacakları maaşın kendileri için mükteseb hak teşkil etmemesi kaydı da bu maddede itibare alınmış bulunmaktadır.

Ticaret vekâletinin merkez ve taşra teşkilâtının 1938 malî yılı sonuna kadar olan maaş ve ücretleri ile bilûmum masraflarının İktisad vekâleti 1938 senesi bütçesindeki tertibi mahsuslarından tesviye ve icrası ve teşkilâtın tatbikine maaş ve ücret tertiblerindeki tahsisat bakiyeleri kâfi gelmediği takdirde, aradaki farkın mezkûr Vekâletin 1938 yılı bütçesinin 786 ne faslının 2 ne ve 3 ne maddelerinde mevcut tahsisat bakiyelerinden tesviyesi mümkün görüldüğünden, teşkilâtın biran evvel tatbik edilebilmesini teminen lâyihaya buna dair de muvakkat bir madde ilâve olunmuştur.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 25
Esas No. 1/129

18 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkında olup Başvekâletin 9 - V - 1939 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun liyası Encümemimize verilmiş olmakla Ticaret vekili Cezmi Erçin hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Memleketin umumî iç ve dış ticareti işlerle bunlara mütefferi hususat İktisadî Devletçilik sistemimize ve Beynelmilel ticaret münasebetlerine müvazi bir şekilde inkişafa mazhar olarak

müstakil bir vekâletin iştigal mevzuunu teşkil edecek derecede ehemmiyet kesbetmiş bulunduğu şimdiki kadar İktisad vekâletine bağlı olarak idare edilmekte olan bu işler yeniden ihdas olunan Ticaret vekâletinin esas vazifelerini teşkil etmiştir.

Lâyiha mezkûr vekâletin bu esas dairesindeki vazifelerini göstermek ve bunların icab ettirdiği teşkilâtı vücade getirmek maksadile tanzim edil-

miş olup esas itibarile Encümenimizce de kabul edilmiş ve aşağıda arz edilen değişiklikler yapılmıştır.

Lâyiha'nın Hukuk Müşavirlerinin vazifesini tesbit eden beşinci maddesinde diğer vekâletlere tedkiki talep olunan projelerin Hukuk Müşavirliğince tedkik edilerek mütalea beyan edileceği mezkûr ise de bu işler Hukuk Müşavirliğinin tabii vazifelerinden bulunduğundan madde metninde tasrihine lüzum görülmeverek maddeden bu kayid çıkarılmış ve Müşavirliğin takib edeceği davaları vekâlet namına yapacağı tasrih edilerek madde yeniden yazılmıştır.

Lâyiha'nın on altıncı maddesinin ikinci fıkrası Devlet memurları maaşının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunla temin edilmiş bulunduğundan maddeden çıkarılmış ve memurların tayin usulüne dair olan 17 nci maddesi derece esasına göre yeniden tanzim edilmiş ve müfettişlerin dereceleri ne olursa olsun tayinlerinin müşterek kararname ile yapılacağı tasrih edilmiştir.

İhtisas mevkileri oldukları lâyiha'ya bağlı kadro cedvelinde tasrih edilen makamlarda istihdam edilecekler münhasır olmak üzere 1452 sayılı kanundaki evsaf ve şeraite bakılmaksızın bu makamlar için kadroda gösterilen maaşların verilebileceği yolunda istisnaî bir hüküm dahi kabul edilerek lâyiha'ya yeniden yirmi birinci madde olarak eklenmiştir.

Lâyiha'nın muvakkat birinci maddesi Devlet memurları maaşının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunun kabul eylediği esaslara uygun görülmediğinden ve lâyiha 31 Mayıs 1939 tarihinde tatbik edileceği için muvakkat ikinci maddenin de tedvinine lüzum kalmadığından lâyihadan çıkarılmışlardır.

Bu günkü tatbikata göre lâyiha bağlı kadro cedveline memuriyet dereceleri, ünvan değişmesizin yükselen memurların yeni derece maaşlarını almaları mümkün ise de encümenimiz teadül

kanununun ruh ve esasına uygun olmayan bu muamelenin devamını tecviz etmemiş ve lâyiha'ya bunu önleyecek surette bir hüküm ilâvesini muvafık bulmuştur.

İktisad vekâletinden bu teşkilâta geçen memurlardan mezkûr vekâlet teşkilât kanunundaki salâhiyetlere istinaden maaş emsal hasılı veya fazlasile istihdam edilenlerin mükteseb haklarını bozmamak ve şahısların münhasır olmak üzere bu gibilerin halen almakta oldukları ücretleri istisnaen almakta devam edeceklerine dair lâyiha'ya muvakkat ikinci madde eklenmiştir.

Lâyiha'nın diğer maddelerinin bir kısmı aynen kabul edilmiş ve bir kısmında da yazıya aid ve vuzuh temini maksadile değişiklikler yapılmıştır.

Bu esaslar dairesinde yeniden yazılan kanun lâyihası umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
İsparta	Kayseri	Trabzon
<i>Mükerrer Ünsal</i>	<i>F. Baysal</i>	<i>R. Karadeniz</i>
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Çanakkale
<i>F. Öymen</i>	<i>Dr. Zihni Ülgen</i>	<i>R. Bolayırh</i>
Diyarbakır	Elâzığ	İçel
<i>Rüştü Bekit</i>	<i>F. Altay</i>	<i>T. C. Beriker</i>
Kastamonu	Kayseri	Kırklareli
<i>T. Coşkan</i>	<i>S. Serim</i>	<i>B. Denker</i>
Kırşehir	Kocaeli	Konya
<i>M. Seyfeli</i>	<i>A. Said Akbaytuğan</i>	<i>R. Türel</i>
Kütahya	Malatya	Malatya
<i>A. Tiridoğlu</i>	<i>M. Öker</i>	<i>Osman Taner</i>
Maraş	Muğla	Muş
<i>M. Bozdoğan</i>	<i>H. Kitabcı</i>	<i>Ş. Ataman</i>
Ordu	Sivas	Trabzon
<i>H. Yalman</i>	<i>Remzi Çiner</i>	<i>Sırrı Day</i>
Urfa	Yozgâd	Yozgâd
<i>Ş. İşbay</i>	<i>A. Sungur</i>	<i>S. İçöz</i>

HÜKÜMENİN TEKLİFİ

*Ticaret vekâleti vazife ve teşkilâtı hakkında
kanun lâyihası*

Merkez teşkilâtı

MADDE 1 — İç ve dış ticaret işleriyle bunlara müteferri işleri tanzim, idare ve murakabe ile mükellef olmak üzere Ticaret vekâleti merkez teşkilâtı bir müsteşarla aşağıda yazılı dairelerden tereküb eder

- 1) Hususî kalem müdürlüğü;
- 2) Teftiş heyeti;
- 3) Hukuk müşavirliği;
- 4) İç ticaret umum müdürlüğü;
- 5) Dış ticaret umum müdürlüğü;
- 6) Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü;
- 7) Standardizasyon müdürlüğü;
- 8) Turizm müdürlüğü;
- 9) Konjunktür ve neşriyat müdürlüğü;
- 10) Zat işleri ve levazım müdürlüğü;
- 11) Seferberlik müdürlüğü;
- 12) Evrak müdürlüğü.

MADDE 2 — Müsteşar; vekilin yardımcısı olup vekilin kendisine ayracağı işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare eder.

MADDE 3 — Hususî kalem müdürlüğü; Vekilin resmî ve hususî muhaberelelerini, şifre ve protokol işlerini idare etmek, istediği işleri alâkalı dairelerle temas ederek hazırlamak, matbuat ile münasebetleri tanzim, günlük neşriyatı tedkik ve bunları taallük ettiği dairelere tevdi eylemek ve bu işlerin neticelerini vekile bildirmek vazifesine mükelleftir.

MADDE 4 — Teftiş heyeti ;

- 1) Ticaret vekâletine bağlı veya murakabesi bu vekâlete aid daire, müessese ve cemiyeti;
- 2) Yerli ve ecnebi bilûmum anonim, komandit, limited ve kooperatif şirketlerle imtiyazlı şirketleri;
- 3) Sermayesi Devlet tarafından temin olunan veya sermayesine Devletçe iştirak edilen teşekkül, müessese ve şirketlerden murakabesi Ticaret vekâletine aid olanları Ticaret vekili namına teftiş ve murakabe vazife ve salâhiyetini haizdir.

Müfettişlerin mesai tarzları ile bu vazife ve

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ticaret vekâleti teşkilât ve vazifelerine
dair kanun lâyihası*

MADDE 1 — İç ve dış ticaret işleriyle bunlara müteferri işleri tanzim, idare ve murakabe ile mükellef olmak üzere Ticaret vekâleti merkez teşkilâtı Ticaret vekilinin emri altında bir müsteşarla aşağıda yazılı dairelerden tereküb eder:

- 1) Hususî kalem müdürlüğü;
- 2) Teftiş heyeti;
- 3) Hukuk müşavirliği;
- 4) İç ticaret umum müdürlüğü;
- 5) Dış ticaret umum müdürlüğü;
- 6) Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü;
- 7) Standardizasyon müdürlüğü,
- 8) Turizm müdürlüğü;
- 9) Konjunktür ve neşriyat müdürlüğü;
- 10) Zat işleri ve levazım müdürlüğü;
- 11) Seferberlik müdürlüğü;
- 12) Evrak müdürlüğü.

MADDE 2 — Müsteşar; vekilin emrinde ve onun yardımcısı olup vekilin kendisine ayracağı işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare eder.

MADDE 3 — Üçüncü madde aynen

MADDE 4 — Teftiş heyeti :

- 1) Ticaret vekâletine bağlı veya murakabesi bu vekâlete aid daire, teşekkül, müessese ve cemiyetleri;
- 2) Yerli ve ecnebi bilûmum anonim, komandit, limited ve kooperatif şirketlerle imtiyazlı şirketleri,

Ticaret vekili namına teftiş ve murakabe vazife ve salâhiyetini haizdir.

Müfettişlerin intihab şartları, mesai tarzları ile bu vazife ve salâhiyetlerini ne suretle ifa ve istimal edecekleri ve teftiş ve murakabeye tâbi olanların bu husustaki mecburiyet ve mükellefi-

salâhiyetlerini ne suretle ifa ve istimal edecekleri ve teftiş ve murakabeye tâbi olanların bu husustaki mecburiyet ve mükellefiyetleri nizamname ile tayin olunur.

MADDE 5 — Hukuk müşavirliği; vekâlet makamından veya merkez teşkilâtına bağlı daire ve şubelerden tevdi olunan kanun, nizamname talimatname ve mukavelename projeleriyle diğer vekâletlerce tedkikî talep olunan bu gibi projeler ve sair işler üzerine hukukî mütalea beyan etmek ve vekâlete taallûk eden idarî davaları ikame ve takib eylemekle mükelleftir.

MADDE 6 — İç Ticaret Umum müdürlüğü; yerli ve ecnebi şirketlerle sigortacılık, banka ve kredi, ticaret ve sanayi odaları, ticaret ve zahire borsaları, ölçüler ve ayar işlerine dair olan mevzuatın Ticaret vekâletine tahmil ettiği vazifeleri ifa ve alelûmum iç ticaretin tanzim ve inkişafını temine matuf tedbirleri ittihaz ve tatbik ile mükelleftir.

MADDE 7 — Dış ticaret umum müdürlüğü; dış ticaret münasebetlerinin tanzimine ve ticaret mukavele ve anlaşmaları akdine aid esasları tesbit ve bu mukavele ve anlaşmaların tatbikını ve dış ticaret münasebetlerinin inkişafını temine yarayacak tedbirleri ittihaz ve tatbik eylemek ve umumiyetle sergi ve fuarları teşvik, himaye ve bunlara iştirak işleriyle meşgul ve ecnebi memleketlerdeki Türk ticaret odaları faaliyetile alâkadar olmak bu umum müdürlüğün vazifeleridir.

MADDE 8 — Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü; Tarım kredi ve satış kooperatifleri ve birlikleri ile tüccar birlikleri ve toprak mahsulleri ofisi gibi yurd mahsullerinin kıymetlendirilmesi maksadile kurulu teşekküllerin ve ticaret kanunu hükümlerine göre vücade getirilen alelûmum kooperatif şirketlerinin kuruluş, işleyiş ve kontrolüne aid muamele ve hizmetleri ifa etmekle mükelleftir.

MADDE 9 — Standardizasyon müdürlüğü; ihracat mallarının standardlaştırılması, ihracatın bu bakımdan murakabesi işleriyle iştigal ve bunlara müteallik mevzuatı tatbik eder. Mevzuatı sair vekâlet veya makamlara bıraktığı hususat hariç olmak üzere, iç ticarete mevzu olan mahsulât ve mamulâtın standard-

yetleri nizamname ile tayin olunur.

MADDE 5 — Hukuk müşavirliği :

Vekâlet makamından veya merkez teşkilâtına bağlı dairelerden tevdi olunan kanun, nizamname, talimatname ve mukavelename projeleriyle sair işler üzerine hukukî mütalea beyan etmek ve vekâlete taallûk eden idarî davaları Vekâlet namına takib eylemekle mükelleftir.

MADDE 6 — İç ticaret umum müdürlüğü:

Yerli ve ecnebi şirketlerle sigortacılık, banka ve kredi, ticaret ve sanayi odaları, ticaret ve zahire borsaları, ölçüler ve ayar işlerine dair olan mevzuatın Ticaret vekâletine tahmil ettiği vazifeleri ifa ve alelûmum iş ticaretin tanzim ve inkişafını temine matuf tedbirleri ihzar ve tatbik ile mükelleftir.

MADDE 7 — Dış ticaret umum müdürlüğü:

Dış ticaret münasebetlerinin tanzimine ve ticaret mukavele ve anlaşmaları aktine aid esasları tesbit ve bu mukavele ve anlaşmaların tatbikını ve dış ticaret münasebetlerinin inkişafını temine yarayacak tedbirleri ihzar ve tatbik eylemek ve umumiyetle sergi ve fuarları teşvik, himaye ve bunlara iştirak işleriyle meşgul ve ecnebi memleketlerdeki Türk ticaret odaları faaliyetlerle alâkadar olmak bu umum müdürlüğün vazifeleridir.

MADDE 8 — Teşkilâtlandırma umum müdürlüğü:

Tarım kredi ve satış kooperatifleri ve birlikleri ile tüccar birlikleri ve toprak mahsulleri ofisi ve alelûmum kooperatif şirketlerinin kuruluş, işleyiş ve kontrolüne aid muamele ve hizmetleri ifa etmekle mükelleftir.

MADDE 9 — 9 ncu madde aynen.

landırılması da bu müdürlüğün vazifeleri meyanımdadır.

MADDE 10 — Turizmin teşvik ve inkişafı için gereken tedbirleri almak ve bu maksadla vücut bulmuş ve bulacak hususî teşebbüslerin himayelerine müteallik işlerle meşgul olmak Turizm müdürlüğünün vazifesidir.

MADDE 11 — Konjonktür ve neşriyat müdürlüğü; iktisadî hayatın tezahürlerini takibe yarayacak anketler tertib ve endeksler tanzim eylemek ve memleket iktisadiyatının devamlı tahlillerini ve resmî konjonktür etüdlerini ve buna müteferri işleri ve neşriyatı yapmak bu müdürlüğün vazifelerini teşkil eder.

MADDE 12 — Zat işleri ve levazım müdürlüğü :

a) Tayini Vekâlete aid memur ve müstahdemlerin tayin, terfi, nakil, tecziye, tekaüd muamelelerini ifa etmek, merkez memurlarının maaş, ücret ve harcırahlarını tahakkuk ettirmek, tekaüd ve yetim maaşlarının tahsis muamelelerini ve mümasili zat işlerini yapmak;

b) Kırtasiye, levazım, mefruşat, demirbaş ve isticar işlerini idare etmek, Vekâlet ayniyat hesaplarını tutmak, merkeze aid masrafları tahakkuk ettirmek ve mümasili levazım ve ayniyat işlerini görmek vazifeleri ile mükelleftir.

MADDE 13 — Seferberlik müdürlüğü:

Vekâletin ve Vekâlete bağlı teşekküllerle memurlarının seferberlik tecil, pasif hava korunma ve beden terbiyesi işlerini görür.

MADDE 14 — Evrak müdürlüğü:

Gerek doğrudan doğruya Vekâlet makamına ve gerek merkez teşkilâtına taalluk etmek üzere gelen ve giden bütün evrakın kayid ve sevk muamelelerini ve buna müteallik işleri ifa eder.

Vilâyet teşkilâtı

MADDE 15 — Mmtaka ticaret müdürlükleri:

İç ve dış ticaret işleriyle ölçüler ve ayar, teşkilâtlandırma, standardizasyon ve ihracatı kontrol işlerine müteallik mevzuat ve mukarreratı tatbik ve bu işlere aid alınması lâzımgelen ted-

MADDE 10 — Turizm müdürlüğü:

Turizmi teşvik etmek ve inkişafı için gereken tedbirleri almak ve bu maksadla vücut bulmuş ve bulacak hususî teşebbüslerin himayelerine müteallik işleri görmekle mükelleftir.

MADDE 11 — 11 nci madde aynen

MADDE 12 — 12 nci madde aynen.

MADDE 13 — 13 ncü madde aynen.

MADDE 14 — 14 ncü madde aynen.

Vilâyetler teşkilâtı

MADDE 15 — Vekâletin vilâyetler teşkilâtı mmtaka ticaret müdürlüklerinden ibarettir.

MADDE 16 — 15 nci madde aynen.

birler hakkındaki mütalealarını Vekâlete bildirmekle mükelleftir.

Mıntaka ticaret müdürleri Vekâletce memur edilecekleri yerlerde, aynı zamanda, umumî müfettişliklerin müşavirliğini de ifa ederler.

Müteferri hükümler

MADDE 16 — Ticaret vekâleti merkez ve vilâyetler kadrosu bu kanuna bağlı cedvelde gösterilmiştir.

İcabında bu kadroda yazılı memuriyetlerden birinde daha küçük bir memurun istihdamı cazidri. Bu suretle istihdam olunanlara 1452 numaralı kanunun müsaîd olduğu derecede maaş verilir.

Ticaret vekâleti, merkez ve vilâyet teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası vekâlete aid bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanabilir.

MADDE 17 — Ticaret vekâleti teşkilâtına mepsub memurlardan baremin A sınıfına dahil olanlar kararname ile ve bunların haricinde kalan memurlarla ücretli müstahdemler vekâletin tasvibile tayin olunurlar.

MADDE 18 — Kanunu mahsusları veya esas mukaveleleri mucibince şirketlerden komiser ücreti olarak alınan mebalîğ eskisi gibi tahsil olunur.

MADDE 19 — Bu kanunun neşri tarihinde meri mevzuatın işbu kanunda yazılı vazife ve hizmetlerle alâkadar bulunan hükümleri Ticaret vekili tarafından yürütülür.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankası ile Toprak mahsulleri ofisi ve bunların kurdukları müesseselerle sermayelerine iştirak ettikleri şirketlerin 3460 numaralı kanun hükümlerine göre murakabesi Ticraet vekâletine aiddir.

Müteferrik hükümler

MADDE 17 — Ticaret vekâleti merkez ve vilâyetler kadrosu bu kanuna bağlı cedvelde gösterilmiştir.

Ticaret vekâleti, merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası Vekâlete aid bir iş için orada Vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanabilir.

MADDE 18 — Ticaret vekâletine mensub memurlardan Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülüne dair olan kanunda gösterilen derecelerden beşinci dereceye kadar (beşinci derece dahil) olanlar ile müfettişler müşterek kararname ile, bunlar haricinde kalan bilûmum maaşlı veya ücretli memurlar vekâletin tasvibile tayin olunur.

MADDE 19 — 18 nci madde aynen

MADDE 20 — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankası ile Toprak mahsulleri ofisi ve bunların kurdukları müesseseler üzerinde İktisad vekâletinin gerek 3460 sayılı kanun ve gerekse bu müesseselerin hususî kanunları hükümlerine göre haiz olduğu vazife ve salâhiyetler Ticaret vekâletince ifa ve istimal olunacağı gibi bu kanunun neşri tarihinde meri sair mevzuatın işbu kanunda yazılı bulunan vazife ve hizmetlerle alâkadar bulunan hükümleri de Ticaret vekâletince yürütülür.

MADDE 21 — İhtisas mevkii oldukları bu kanuna bağlı cedvelde işaret olunan memuri-

MUVAKKAT MADDE — İktisad vekâletinden Ticaret vekâletine ayrılan idarelerde ücretle müstahdem bulunanların ücretlerinin tekabül ettiği maaş emsali hasılmı geçmemek şartile bu kanuna bağlı kadro cedvelindeki memuriyetlerden birine tayin suretile bir sene içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere maaş derecelerini tesbite Ticaret veikli salâhiyetlidir.

Şu kadarki bu gibilerin Devlette veya Devlete aid müesseselerde geçen maaşlı ve ücretli hizmet müddetlerinin mecmuuna nazaran ve 1452 sayılı kanunun 8 nci maddesindeki 15 sene kaydine bakılmaksızın mezkûr kanunda yazılı intisab ve terfi şartine göre tesbit edilecek maaş derecesi kendileri için mükteseb hak sayılır ve bu derece ile tayin olundukları derece emsali hâsılı arasındaki fark kendilerine ücret olarak verilir.

MADDE 20 — Bu kanuna muhalif hükümler mülğadır.

MADDE 21 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

yetlerde istihdam olunacaklara 1452 sayılı kanundaki evsaf ve şeraite tâbi olmaksızın mükteseb hak teşkil etmemek üzere kadrolardaki muayyen maaşlar verilebilir.

MUVAKKAT MADDE 1 — İşbu kanuna bağlı cedvele göre memuriyeti derecesi yükselen memurların yeni derecelerine mahassas maaşı alabilmeleri halen almakta oldukları maaş derecelerinde 1452 sayılı kanun hükümleri dairesinde müddetlerini ikmal etmiş bulunmalarile mümkün olur.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyetinden önce İktisad vekâleti teşkilâtında mevcut ve maaş emsal hasılımın tamamen veya fazlasının ücret olarak verileceği yolundaki salâhiyetlere müsteniden tayin edilmiş olanlardan halen Ticaret vekâleti teşkilâtında istihdam olunacaklara verilmekte olan ücretlerin unvan tebdiline bakılmaksızın aynı vazifede buldukları müddetçe şahıslarına münhasır olmak üzere verilmesine devam olunabilir.

Bu gibilere verilebilecek ücret farkı Ticaret vekâleti bütçesinin maaş ve ücret fasılları tasarrufatından temin olunur.

MADDE 22 — Bu kanun 31 mayıs 1939 tarihinden muteberdir.

MADDE 22 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeye Ticaret vekili memurdur.

6 - V - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Sılay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>F. Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V. İk. V. ve G. İ. V. V.	
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>		<i>M. Erkmén</i>
Mu. Mü.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Erçin</i>	

MADDE 23 — Bu kanunun hükümlerini icraya Ticaret vekili memurdur.

Bütçe encümeninin değiştirilmesine bağlı

CEDVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maas
MERKEZ			
2	Müsteşar	1	125
6	Hususî kalem müdürü	1	70
3	Teftiş heyeti reisi	1	100
4	Başmüfettiş	2	90
5	Birinci sınıf müfettiş	3	80
6	İkinci » »	3	70
7	Üçüncü » »	4	55
8	Dördüncü sınıf müfettiş	4	45
10	Müfettiş muavini	4	35
3	Birinci hukuk müşaviri	1	100
7	İkinci » »	1	55
3	İç ticaret umum müdürü (İhtisas mev- kii)	1	100
5	» » » muavini (İhti- sas mevki)	1	80
6	Şube müdürü	5	70
8	Şube müdür muavini	4	45
2	Dış ticaret dairesi reisliği (İhtisas mev- kii)	1	125
4	» » » » muavini (İhtisas mevki)	2	90
3	Teşkilâtlandırma umum müdürü (İh- tisas mevki)	1	100
5	» » » muavini (İhtisas mevki)	1	80

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
6	Şube müdürü	3	70
6	Zat işleri ve levazım müdürü	1	70
8	» » » muavini	1	45
9	Ayniyat muhasibi	1	40
8	Evrak müdürü	1	45
9	Büro şefleri	4	40
10	Mümeyyiz	11	35
11	Tedkik memuru	16	30
12	Memur	17	25
13	Memur	15	20

VİLÂYETLER

4	Mıntaka ticaret müdürü (İhtisas mev- kii)	2	90
5	» » » (İkinci ih- tisas mevkie)	4	80
6	» » »	6	70
6	» » » muavini	3	70
10	Mümeyyiz	7	35
12	Memur	5	25
13	»	6	20

